

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Татяна Стоянова Соколова НБУ, област на висшето образование
Изкуства, направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност
„Театрознание и театрално изкуство”

За придобиване на научната степен „доктор“ по професионално направление
8.4. „Филмово и театрално изкуство“

С кандидат Росен Михайлов

Предложеният дисертационен труд „ НОВИ ИЗРАЗНИ СРЕДСТВА В
ТАНЦОВИЯ ТЕАТЪР – мултимедия и видео“, проучва един малко разработван
от българските изследователи въпрос, който е категорично вписан в заглавието
на дисертацията. Темата заслужава това научно внимание, тъй като
присъствието на заснетия танц и влиянието което упражнява върху киното и
театъра в световен план, присъства и в българския културен живот и провокира
различни ефекти на въздействие върху творците и публиката в киното, театъра
и танца. Авторът се съсредоточава върху линията на сценичните платна, но
паралелно с това представя история, възникване и тенденции в развитието на
съвременния танц биографията на основополагащи личности на съвременния
танц за бъдещето на сценичното себеизразяване. Важен елемент от
дисертацията е личното ангажиране на Росен Михайлов в постановъчна
практика на изложеното изследване, което му позволява да притежава двойна
гледна точка към изследвания проблем – като обективен изследовател на едно
явление и като субективен творец, вписан в него. Равновесието между тези две
оптики е постигнато, като авторът извлича най-същественото от опита на двете
полета. Това придава на проучването качествата на хронологическо
проследяване (акцент тук е историко-фактологичната преспектива на
развитието на съвременния танц. Научната значимост на проблематиката е
убедително разгърната/.

В Първата глава от изследването – „Своеобразие и граници“, авторът се спира
танца като свобода, зараждане, хореографски кодове и конвенции както и
философски основания за появата на модерния танц.

В глава втора авторът се спира на основни етапи и ключови фигури в развитието на съвременния танцово хореографски сценичен език. Пионери, теории на новото движение, както и теоретично изложение на принципите на Рудолф фон Лабан.

Тук предисторията на проблема е детайлно представен и това допълва аргументацията на целите и задачите като логично нужни и актуални. Може би най-значимото сред поставените задачи е да се открие комплексното въздействие, което заснемането на танца упражнява върху движението на художествени идеи в публичното пространство и да се открият специфичните теми и подходи, с които той се вписва като провокатор и обновител. Избраната методология е съчетание от проучвателни тактики, извличащи различни акценти. Неотстъпно се следва придържане към централната тема на изследването. Тя е обогатена и от документирани лични свидетелства от собствен сценичен и хореографски опит. Синтезът на тези разнородни елементи се постига чрез имплицитно препращане на вниманието към онова, което е ново, интригуващо и неорднерно в сценичен план.

Основната посока на дисертацията е да открие специфично-ценното, а именно: възникването и оформянето на новите изразни средства в модерния танц, от една страна, а от друга тяхното превеждане във виртуалната среда и естетиката и теорията на кино-видео заснемането.

Посочват се, методологични прийоми за трансформацията на образите на хореографите да разгръщат нови пътища за сценично изразяване на съвременната личност, а за публиката тези спектакли са отваряне на по-слабо изследвани смислови пространства. Важните изводи за преплитането на средства от киноезика и сценичното мислене са своеобразен синтез на изследователското търсене.

В хода на изложението авторът многократно се позовава на мнения и оценки на уважавани хореографи и изследователи, които оценяват високо неговите сценични платна и творческите му реализации по темата, а също и участия във форуми у нас и в чужбина, показва, че Росен Михайлов получава признание от взискателни и компетентни ценители.

Третата и основна глава на изследването „Танц за камера“ ,се занимава с обособяването и консолидирането на нововъзникнали форми като екранен танц и танц за камера, обща характеристика на „Видеозаснемане“ и танц,

художествено-документално заснемане, Сферично 360 градусово VR заснемане и Виртуални тела.

Впечатляващата и внимателно проучена е библиографията по въпроса, която е приложена в края на труда , която може да бъде наречена базисна-осведомителна за бъдещите професионални хореографи и изпълнители в областта на съвременния танц.

Проследяват се основните етапи от развитието на танцовия театър, наложено от внезапния взрив на технологичното развитие и транспонирането му във виртуалното пространство в нови художествени форми, напр. в т. нар. „танц за камера“.

Не по-маловажни са собствената авторефлексията и анализ по отношение на личния опит в аспекта на танца за камера, общ и конкретен изкуствоведски анализ.

Аргументирането на теоретичните наблюдения чрез саморефлексия върху два лични проекта „Чакалнята“ и „Виртуални тела“, което е стабилна практическа защита на теоретичното излагане на темата.

В разработката на Михайлов се открояват фундаментални естетически принципи в модерния танц, и се проследяват основните етапи от еманципирането на модерния танц от традиционната сценична форма и извеждане на възловите предизвикателства пред новите естетически инвенции, тяхното теоретично разглеждане.

Дисертацията има както научно-изследователски характер, така и белези на популяризиране и адресиране към изкушена, но по-широка аудитория. Дисертационният труд е обогатяващо изследване, самостоятелно извършено от автора и отговарящо на изискванията за докторска дисертация.

Гласувам с „да“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

21.08.2023г.

София

